

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:

Holly Jackson

A GOOD GIRL'S GUIDE TO MURDER

Originally published in English by Farshore,
an imprint of HarperCollinsPublishers Ltd,
The News Building, 1 London Bridge St, London, SE1 9GF under the title:
A GOOD GIRL'S GUIDE TO MURDER
Copyright © Holly Jackson 2019

Translated under licence from HarperCollins Publishers Ltd
The author asserts the moral right to be acknowledged as the author of this work.
Translation Copyright © 2023 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04891-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

HOLI DŽEKSON

**KAKO
UBIJAJU
DOBRE
DEVOJKE**

Prevela Jelena Stanković

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2023.

Mami i tati,
ova prva je za vas

PRVI DEO

QAG

Cenimo
akademska
dostignuća

SEMINARSKI RAD 2017/18. GODINE

Broj kandidata
4169

Ime i prezime kandidata
Pipa Fic Ejmobi

Prvi deo: Predlog kandidata

Kandidat popunjava sledeće podatke

- Tema pokriva naredne oblasti izučavanja:

Engleski jezik, novinarstvo, istraživačko novinarstvo, krivični zakon

Naziv seminarskog rada

Predstavite svoju temu u vidu izjave, pitanja ili hipoteze

Pregled istrage o nestaloj osobi Endi Bel u Litl Kiltonu, 2012. godine

Detaljni izveštaj o tome kako su pisani i televizijski mediji postali nezamenljivi igrači u policijskoj istrazi, koristeći Endi Bel kao studiju slučaja. Kao i odgovornost medija u prikazivanju ličnosti Sala Singa i njegove navodne krivice.

- Resursi kojima će se kandidat služiti:

Intervju sa stručnjakom za nestale osobe, intervju sa lokalnim novinarom koji je izveštavao o slučaju, kao i novinarski članci i intervjui sa članovima zajednice. Priručnici i tekstovi o policijskim procedurama, psihologiji i ulozi medija.

Komentari mentora:

Kao što smo već pomenuli, ovo je veoma osetljiva tema, budući da je u pitanju strahovit zločin koji se dogodio u našem gradu. Jasno mi je da se ne daš odvratiti, ali ovaj projekat je prihvaćen samo pod uslovom da ne dođe ni do kakvog prekoračenja etičkih granica. Moraš pronaći jasniji ugao iz kojeg ćeš izveštavati o ovom istraživanju bez prevelikog usredsređivanja na osetljive aspekte ovog zločina.

Želim da napomenem kako je svaki kontakt sa porodicama počinioca i žrtve **STROGO ZABRANJEN**. Ovako nešto smatralo bi se kršenjem etičkih zakona i rezultiralo diskvalifikacijom projekta. I nemoj preterati sa radom. Želim ti ugodno leto.

Izjava kandidata

Potvrđujem da sam pročitala i razumela propisana pravila i regulative o zabranama naznačenim u obaveštenju kandidatima.

Signature:

Pipa Fic Ejmabi

Date:

18/07/2017

PRVO POGLAVLJE

Pip je znala gde žive.

Svi u Litl Kiltonu su znali gde žive.

Njihov dom je bio poput one jedne uklete kuće koju ima svaki grad; ljudi bi ubrzali korak kad god bi prolazili pokraj nje dok bi im reči zastajale u grlu. Deca bi vrištala i okupljala se nakon škole, pa bi izazivali jedni druge da otrče i dodirnu kapiju.

Ali tom kućom nisu tumarale utvare, već troje tužnih ljudi koji su pokušavali da nastave sa životom. Umesto treperavih svetala i stolica koje natprirodno lete u vazduhu, mučili su je grafiti sa napisima *Dubrad* i kamenicama polupani prozori.

Pip se uvek pitala zašto se nisu odselili. Ali zašto bi – nisu ništa loše učinili. Ipak joj nije bilo jasno kako mogu ovako živeti.

Pip je znala mnogo toga; da je hipotomnostroseskvipedaliofobija tehnički naziv fobije od dugih reči, da se bebe rađaju bez čašica na kolenima, napamet je znala najznačajnije Platonove i Katonove citate, kao i da postoji više od četiri hiljade različitih vrsta krompira. Ali nije znala odakle Singovima snaga da ostanu u ovom mestu. Ovde u Kiltonu, gde su sve razrogačene oči bile uprte u njih, šapati tek toliko glasni da se mogu načuti, a komšije nezainteresovane da sa njima progovore više od nekoliko reči.

Posebno surova činjenica bila je ta što se kuća nalazila u blizini srednje škole koju su Endi Bel i Sal Sing pohađali, a gde je Pip trebalo da otpočne poslednju godinu za samo nekoliko nedelja, kada avgustovsko sunce uroni u septembar.

Pip je zastala i spustila ruku na kapiju, hrabrija od polovine dece u gradu. Pogledom je ispratila putanju do ulaznih vrata. Iako su vrata

bila udaljena samo nekoliko metara od nje, među njima se nalazio zjapeći ponor. Možda je ovo zapravo užasna ideja; Pip je i te kako razmišljala o tome. Jutarnje sunce je upeklo i noge su joj se već znojile u farmerkama. Užasna ili hrabra ideja. Najveći istorijski umovi uvek su stavljali hrabrost ispred bezbednosti; njihove reči podržavale su i najgore ideje.

Prevaljujući bezdan, prišla je ulaznim vratima i zastala kako bi se uverila da je sigurna u to što čini, pa pokucala triput. Zurila je u svojoj napeti odraz: duga, tamna kosa čiji su krajevi posvetleli od sunca, lice koje je bilo bledo uprkos nedelji provedenoj u Francuskoj, oštar maslinastozeleni pogled koji se pripremio za predstojeći prizor.

Začuo se zvuk otključavanja i čandrljanje padajuće reze kada su se vrata otvorila.

„Izvolite?“, rekao je, držeći se za odškrinuta vrata. Pip je zatekla sebe kako pilji, te je trepnula. Mnogo je ličio na Sala: onog Sala kojeg je prepoznala sa tolikih televizijskih reportaža i naslovnica. Sala koji je sada već bledeo iz njenog mladalačkog sećanja. Ravi je, poput svog brata, imao razbarušenu crnu kosu zabačenu na stranu, zasvođene obrve i maslinast ten.

„Izvolite?“, rekao je ponovo.

„Ovaj...“ Pip je izdala ona spontana šarmantnost i spremnost koje su je obično krasile. Misli su joj skrenule jamice na njegovim obrazima, koje su ličile na njene. Porastao je od njihovog poslednjeg susreta. „Ovaj, izvinjavam se, zdravo.“ Mahnula je rukom kao u znak pozdrava, pa odmah zažalila.

„Zdravo?“

„Zdravo, Ravi“, rekla je. „Ja... ne poznaješ me... Zovem se Pipa Fic Ejmobi. Mlađa sam nekoliko godina od tebe, bila sam u nižem razredu kada si otišao.“

„Dobro...“

„Zanima me da li bi mogao da mi pokloniš stotinku svog vremena? Pa dobro, ne baš stotinku... Stotinka je prava merna jedinica za stoti deo sekunde, tako da... možeš li mi pokloniti nekoliko uzastopnih stotinki?“

Kako ubijaju dobre devojke

Gospode, ovo joj se uvek dešavalo kada se uspaniči; uvek bi počela da bljuje beskorisne zanimljivosti i pokušavala da ih proda kao šalu. I još nešto: usplahirena Pip je uvek najednom poprimala glas i stas kakvog člana visokog društva. Kada inače u životu koristi reč *stotinka*?

„Molim?“ zburnjeno je upitao Ravi.

„Izvini, nije važno“, odgovorila je Pip i pribrala se. „Dakle, radim na vannastavnom projektu za školu i...“

„Kakav vannastavni projekat?“

„Esej. Vannastavna školska aktivnost, za dodatne poene i ocenu. Može se odabrati bilo koja tema.“

„Nisam dotle stigao u školi“, odgovorio je. „Otišao sam čim sam mogao.“

„Ovaj, zanima me da li bi za potrebe mog eseja pristao na intervju.“

„Na koju temu?“ Tamne obrve su mu obrlile oči.

„Pa... o onome što se dogodilo pre pet godina.“

Ravi je uzdahnuo glasno, a usne su mu se iskrivile u besnu liniju.

„Zašto?“ upitao je.

„Zato što ne verujem da je tvoj brat to učinio... i pokušaću to da dokažem.“

Pipa Fic Ejmobi

Maturski rad, 1. avgust 2017. godine

Esej, unos broj 1

Intervju sa Ravijem Singom zakazan za petak po podne (ponesi pripremljena pitanja).

Otkucaj intervju sa Andželom Džonson.

Beležnica služi za zapisivanje svih prepreka sa kojima se potencijalno možeš susresti tokom istrage, kao i da se zabeleže napredak i ciljevi potrebni za završni izveštaj. Moja beležnica moraće da bude malo drugačija: ovde ću zabeležiti sve rezultate istraživanja, sve važne

i nevažne činjenice, budući da još uvek ne znam kako će završni izveštaj izgledati, niti koje se činjenice mogu ispostaviti kao relevantne. Ne znam koji je krajnji cilj. Moraćemo da sačekamo i vidimo u kakvom ću se položaju naći na kraju istrage i kakav ću esej naposljetku uspeti da sastavim. (Zar ovo ne liči pomalo na dnevnik???)

Nadam se da na kraju *neću* dobiti esej koji sam predstavila profesorki Morgan. Nadam se da ću zabeležiti istinu. Šta se dogodilo Endi Bel tog dvadesetog aprila 2012. godine? I ako – kao što mi instinkt govori – Salil, zvani Sal, Sing nije kriv, ko ju je onda ubio?

Ne verujem da ću rešiti ovaj slučaj i saznati ko je ubio Endi. Nisam policajac sa pristupom forenzičkoj laboratoriji (naravno), a nisam ni baš toliko izgubila razum. Ali se nadam da će moje istraživanje izneti činjenice koje će uneti sumnju u Salovu krivicu i naglasiti da je policija pogrešila što je prenapgljeno zatvorila ovaj slučaj bez dodatne istrage.

Koristiću se narednim metodama: intervjui sa ljudima bliskim ovom slučaju, opsesivno praćenje medija i NEVEROVATNO nagađanje.

(PROFESORKA MORGAN NE SME VIDETI OVO!)

Prvi deo istraživanja baviće se pitanjem šta se dogodilo Andrei Bel – koju su svi znali kao Endi – i okolnostima njenog nestanka. Informacije o ovome biće uzete iz štampe i policijskog obraćanja javnosti. (Odmah zabeleži reference kako to ne bi morala da činiš kasnije!!!)

Kopirano iz prvih štampanih vesti o njenom nestanku:

„Andrea Bel (17) vodi se kao nestala otkako je prošlog petka prijavljeno da se ne nalazi u svojoj kući u Litl Kiltonu, u okrugu Bakingam.

Odvезla se od kuće – vozi crni *pežo 206* – i poznato je da je sa sobom ponela telefon, ali ništa od stvari. Policijske službe izjavljuju da ovaj postupak 'nimalo ne liči na nju'.

Policijske snage su tokom vikenda pretraživale pošumljene delove oko porodične kuće.

Andrea, koju većina ljudi zna kao Endi, opisana je kao belkinja sa plavom kosom, visoka 168 centimetara. U trenutku nestanka je nosila tamne farmerke i kratak plavi duks.“

Nakon početnog izveštavanja usledili su dalji detalji o tome kada je Endi poslednji put viđena i okvirnom vremenu otmice.

Kako ubijaju dobre devojke

Endi Bel je „poslednji put videla mlađa sestra Beka, i to oko 22.30 dvadesetog aprila 2012. godine“.

Sve ove činjenice potvrdila je policijska služba na javnom obraćanju javnosti 24. aprila: „Na osnovu snimka sa sigurnosne kamere ispred STN banke u Haj stritu potvrđeno je da je auto Endi Bel prošao tom ulicom oko 22.40 te večeri.“

Prema rečima Endinih roditelja, Džejsona i Don Bel, Endi je trebalo da ih „poveze posle večere oko 00.45“. Nakon što se Endi nije pojavila, niti javila na telefon, počeli su da zovu njene prijatelje kako bi saznali gde im se ćerka nalazi. Džejson Bel je „pozvao policiju i prijavio ćerkin nestanak oko tri sata u noći između petka i subote“.

Dakle, šta god da se dogodilo Endi Bel te noći, desilo se između 22.40 i 00.45.

Bilo bi zgodno da ovde sada otkucam transkript jučerašnjeg telefonskog razgovora sa Andželom Džonson.

Transkript intervjua sa Andželom Džonson iz Odeljenja za nestala lica

Andžela: Halo.

Pip: Halo, da li je to Andžela Džonson?

Andžela: Tako je. Razgovaram li sa Pipom?

Pip: Da, hvala što ste odgovorili na moj imejl.

Andžela: Nema problema.

Pip: Da li je u redu da snimim ovaj razgovor, kako bih ga kasnije prekućala za svoj projekat?

Andžela: U redu je. Žao mi je, ali vam ne mogu posvetiti više od deset minuta. Dakle, šta biste želeli da znate o nestalim licima?

Pip: Pa, zanima me da li mi možete pojasniti korake kada je osoba prijavljena kao nestala. Koja je procedura i šta je prvo što policija preduzima?

Andžela: Dakle, kada neko pozove 999 ili 101 kako bi prijavio nečiji nestanak, policija traži što više detalja kako bi utvrdili potencijalni rizik u kojem se data osoba može naći i kako bi što bolje odgovorili na situaciju. Prvo se pita za ime, godište, fizički opis osobe, u kakvoj odeći je poslednji put viđena, okolnosti nestanka, da li je osoba sklona takvom ponašanju, bilo kakvi detalji vezani za vozilo. Policija zatim koristi ove parametre kako bi odredili stopu rizika, koji može biti visok, srednji i nizak.

Pip: A koje okolnosti čine slučaj visokorizičnim?

Andžela: Recimo, ukoliko je osoba ugrožena zbog svojih godina ili kakve sprečenosti. Ukoliko ovakvo ponašanje nije sklono njihovom karakteru, može se pretpostaviti da im se nešto dogodilo, te su i takve situacije visokorizične.

Pip: Recimo, ako osoba ima sedamnaest godina i nije sklona takvim ispadima, da li bi se njen slučaj smatrao visokorizičnim?

Andžela: Ukoliko je osoba maloletna, apsolutno.

Pip: Kakav je onda odgovor policije na visokorizični slučaj?

Andžela: Pa, za početak bi patrola odmah bila poslata na mesto nestanka. Službenici moraju da dobave dodatne informacije vezane za nestalo lice, detalje o njihovim prijateljima ili partnerima, zdravstveno stanje nestale osobe, finansijske informacije u slučaju pokušaja podizanja novca. Traže se i skorašnje fotografije nestalog lica, a u visokorizičnim slučajevima se uzima čak i DNK uzorak koji bi se mogao uporediti sa potencijalnim forenzičkim nalazima. Uz dozvolu vlasnika se pretražuje objekat kako bi se proverilo da li se nestalo lice možda krije unutra i utvrdilo da li postoji još neki potencijalni trag. Ovo je uobičajena procedura.

Pip: Znači, policija odmah pokreće istragu kako bi utvrdila da li je nestalo lice postalo žrtva zločina?

Andžela: Svakako. Ukoliko su okolnosti vezane za nestanak sumnjive, parola policijskih službenika je *Ukoliko postoji sumnja, uvek misliti u pravcu ubistva*. Naravno, veoma mali broj slučajeva nestalih lica rezultira ubistvom, ali policijska služba ima instrukcije da slučaj od samog početka tretira kao takav.

Pip: A šta se dešava ako se ništa ne pronađe tokom pretresa kuće?

Andžela: Istraga se proširuje na neposrednu okolinu objekta. Traže se telefonske informacije. Policija ispituje komšije, prijatelje, bilo koga sa potencijalnim informacijama od značaja. Ukoliko je nestalo lice mlada osoba ili tinejdžer, od roditelja se ne može očekivati da poznaju sve njihove prijatelje i poznanike. U tom slučaju se kontaktira sa prijateljima, koji obično mogu uputiti na ostale poznanike, tajne momke i devojke, i slično. Obično se razgovara i o medijskoj strategiji, budući da mediji u ovakvoj situaciji mogu biti od velike koristi.

Pip: Dakle, kada nestane sedamnaestogodišnja devojka, policija odmah kontaktira prijatelje i dečka?

Andžela: Naravno. Odmah kreće ispitivanje, zato što osobe koje pobegnu od kuće veoma često odu bliskim ljudima.

Pip: A u kom trenutku istrage policija prihvata činjenicu da se traži leš?

Andžela: Pa, to nije vremenski... Ah, Pipa, zaista moram poći. Izvinjavam se, počinje mi sastanak.

Pip: Naravno. Hvala vam što ste izdvojili vreme za ovaj razgovor.

Andžela: Ukoliko imaš dodatnih pitanja, pošalji mi ih putem imejla i odgovoriću ti čim stignem.

Pip: Imaću to u vidu, hvala još jednom.

Andžela: Doviđenja.

Ovu statistiku našla sam na internetu:

U prva dvadeset i četiri sata biva pronađeno 80% nestalih lica.

U toku prve nedelje biva pronađeno 97%. Pre isteka prve godine bude rešeno 99% slučajeva. Što ostavlja svega 1%.

Jedan odsto ljudi koji nestanu i nikada ne bivaju pronađeni.

Ali treba razmotriti još jednu činjenicu: samo 0,25% slučajeva nestalih lica ima smrtni ishod.

Gde je tu Endi Bel? Pluta negde između tih 1% i 0,25%, gde je svaka decimala poput kratkog i isprekidanog daha.

Ali sada su već svi prihvatili da je mrtva, iako joj telo nikada nije pronađeno. A zašto?

Zbog Sala Singa.

DRUGO POGLAVLJE

Pipine ruke zaustavile su se iznad tastature, a kažiprsti se nadvijali nad slovima *z* i *b* dok je čuljila uši kako bi oslušnula galamu u prizemlju. Tresak, teški koraci, grebuckanje noktiju i neobuzdani dečački kikot. Sve je postalo jasno kao dan.

„Džošua! Zašto pas vuče moju košulju?!“ Viktorov grleni povik zatresao je Pipin tepih.

Pip se grohotom nasmejala, pa kliknula dugme *Sačuvaj* kako bi isključila beležnicu, a zatim zaklopila laptop. Krešendo bi započinjao svakog dana kada joj se otac vrati sa posla. Nije umeo da bude tih: čak su mu se i šapati mogli čuti na drugom kraju prostorije, ljudi bi redovno poskočili od njegovog prodornog smeha i udarca u koleno, a Pip bi svake godine probudilo njegovo ne tako tiho prikradanje dok bi u hodniku na spratu kačio božićne čarape.

Njenog očuha nikada nije krasila suptilnost.

Pip je sišla i zatekla se usred scene. Džošua je trčao od sobe do sobe – jurio je tamo-ovamo i sve vreme kokodakao.

Iza njega je jurcao zlatni retriever Barni, koji je na sebi nosio najdrečaviju košulju Pipinog oca: onu otrovnozeleni sa prugama, koju je kupio tokom njihove poslednje posete Nigeriji. Pas je sa elanom trčkarao po poliranom podu od hrastovine, a uzbuđenje mu je zviždalo kroz zube.

Na začelju graje nalazio se Viktor u sivom *hugo bos* odelu sa prslukom, dvometraš od čijeg se smeha tresla čitava kuća dok je jurio za dečakom i psom. Prava Skubi Du verzija porodice Ejmobi.

Kako ubijaju dobre devojke

„Gospode, radila sam domaći zadatak“, reče Pip i pomeri se u stranu, kako je stampedo ne bi odneo. Barni je zastao na trenutak i očešao glavu o njenu cevanicu, pa pojurio prema tati i Džošu koji su se srušili na kauč.

„Zdravo, krompiriću“, reče Viktor i potapša slobodno mesto pokraj sebe.

„Zdravo, tata, bio si toliko tih da nisam ni znala da si došao sa posla.“

„Pipilence moje, isuviše si pametna da bi ponavljala postojeće šale.“

Sela je na kauč koji se tresao od Džoševih i tatinih isprekidanih uzdaha.

Džoš počeo da prstom kopa po nosu, nakon čega mu je tata ćušnuo ruku.

„Kako vam je prošao dan?“, pitao je tata i pokrenuo lavinu Džoševih opisa fudbalskih utakmica koje je tog dana odigrao.

Pip se zamislila; već je sve ovo čula kada je autom povezla Džoša sa treninga. Pažnju joj je odvuкао trenerov zbunjeni pogled i piljenje u njenu mlečnobelu kožu dok je prstom upirala u grupu devetogodišnjaka, pa pokazala na brata i rekla: „Ja sam Džoševa sestra.“

Dosada je već trebalo da navikne na poglede ljudi dok pokušavaju da shvate logiku i porodično stablo njene porodice. Dva metra visoki Nigerijac sasvim očito nije bio njen otac, a Džoša joj je bio polubrat. Ali Pip nije volela da koristi takve reči i hladnu terminologiju. Ljudi koje volite nisu algebra: sa njima ne treba kalkulisati, dodavati i oduzimati, niti ih svoditi na decimale. Viktor i Džoš nisu bili samo osminu njeni, nisu bili četrdeset procenata porodice, već sasvim i u potpunosti njeni. Njen tata i dosadni mlađi brat.

Njen *pravi* otac, čovek kome duguje ono *Fic* u prezimenu, poginuo je kada je imala samo deset meseci. I mada bi se ponekad nasmejala i klimnula glavom kada bi je mama pitala da li se seća kako je tata pevušio tokom pranja zuba, ili kako se smejaо kada je Pipina druga reč bila *kaka*, zapravo ga se nije sećala. Ali ponekad sećanja ne služe vama, već bliskim osobama koje želite da nasmejete. Takve laži su dozvoljene.

„Kako napreduje projekat, Pip?“ pitao ju je Viktor dok je skidao košulju sa psa.

„Nije loše“, odgovorila je. „Istražujem pozadinu i kucam. Jutros sam posetila Ravija Singa.“

„I?“

„Imao je posla, ali je rekao da se mogu vratiti u petak.“

„Ja se *ne bih vraćao*“, reče Džoš upozoravajućim tonom.

„To je zato što si nadobudni klinac koji i dalje misli da u semaforu žive mali ljudi.“ Pip ga pogleda. „Singovi nisu učinili ništa loše.“

Tata se ubacio u razgovor. „Džoša, zamisli da tebe osuđuju na osnovu nečega što je učinila tvoja sestra.“

„Jedino što Pip radi su domaći zadaci.“

Pip uze jastuk i savršenim zamahom iz lakta udari Džoša pravo u lice. Viktor je uhvatio dečaka za ruke kada je ovaj pokušao da uzvрати i počeo da ga golica.

„Zašto se mama još nije vratila?“ upitala je Pip dok je stopalom u plišanoj čarapi mahala pred Džoševim nosom.

„Svratila je nakon posla u čitalački klub *Pripite mame*“, reče tata.

„Što znači da... možemo naručiti picu za večeru?“ upitala je Pip. Ratovanje je najednom zamrlo i Džoš i ona su se ponovo borili na istoj strani. Brat je počeo da poskakuje i podlaktio ju je dok je molećivo piljio u tatu.

„Naravno“, odgovorio je Viktor i uz kez protrljao potiljak. „Kako drugačije da održavam ovo zmijsko telo?“

„Tata“, zabrundala je Pip, kriveći sebe što mu je ikada pomenula ovu frazu.